

دانشگاه مجازی المصطفی

معاونت پژوهشی و تولید

گزارش نشست علمی پژوهشی

عنوان نشست	تأثیر ایدئولوژی بر ساخت های زبانی
موضوع نشست	ادبیات
سخنران	دکتر عاطفه خدایی (استاد دانشگاه قم و استاد همکار دانشگاه مجازی)
زبان ارائه	فارسی
زمان برگزاری	14 دی 1401
مکان برگزاری	سالن جلسات دانشگاه مجازی
تعداد شرکت کنندگان	53 نفر آنلاین و 6 نفر حضوری
لینک دسترسی به محتوای نشست	https://live.mou.ir/p0r5qxxsjzi/

متن نشست

بسم الله الرحمن الرحيم

تأثیر ایدئولوژی بر ساخت های زبانی

این نشست علمی در تاریخ 14 دی ماه 1401 به همت معاونت پژوهش دانشگاه مجازی و گروه زبان و ادبیات فارسی برگزار گردید.

در زیر گزارشی از اهم موضوعات ارائه شده در این نشست علمی که بسیار کاربردی بود و مورد استقبال مخاطبان قرار گرفت، ارائه می گردد:

استاد محترم در ابتدای در ضمن طرح چند سوال به سرفصل های نشست را توضیح دادند با این بیان که ایدئولوژی به چه صورت در متن تاثیر گذاشته است؟ صریح یا ضمنی؟ کدام عناصر زبانی نشان دهنده ی تاثیر ایدئولوژی در متن است؟ یا محل برخورد ایدئولوژی با عناصر زبانی کنجاست؟ متن تا چه حد با ایدئولوژی آمیخته شده است؟ یا بسامد نشانه های ایدئولوژیک متن نسبت به واژه های خنثی چقدر است؟ عناصر نشاندار به لحاظ ایدئولوژیک تا چه حد پویا و اثرگذارند؟

تحلیل گفتمان انتقادی، خواه به عنوان یک روش و خواه به عنوان یک نظریه در زبان شناسی و علوم اجتماعی، در سال های اخیر مورد توجه اندیشمندان علوم انسانی قرار گرفته است، زیرا به عنوان روش تحقیق از نوع کیفی به تراوشات فکری انسان در عصر پسامدرن و معنادهی رویدادها و کنش ها در قالب ساخت های زبانی در تعامل اجتماعی و بینافردی می پردازد و معناسازی و بازتعریف آن در ارتباط دوسویه زبان، گفتمان و ایدئولوژی در بافت ها و نهادهای اجتماعی صاحب نفوذ و قدرت در جامعه را تفسیر و تبیین می کند.

در ادامه ایشان بحث را اینگونه ادامه دادند که توجه عمده تحلیل گفتمان انتقادی به قدرت و به خصوص قدرت بازتولید شده نهادی معطوف است. هدف تحلیل گفتمان انتقادی، تحلیل روابط ساختاری سلطه، تبعیض، قدرت و کنترلی است که در زبان تجلی می یابد.

ایشان تاکید کردند باید با اصطلاحاتی حتما آشنا شد از جمله ایدئولوژی که تعاریف متعددی برای ایدئولوژی وجود دارد که در دو رویکرد متفاوت جای می گیرد

الف - رویکردی انتقادی که در آن ایدئولوژی پدیده ایست که شامل باورها، اندیشه ها و نگرش موجود در هر جامعه است که گاه به شکل ابزاری در دست قدرت های حاکم بر جامعه قرار می گیرد. یا یک ایدئولوژی، محصول موقعیت و علایق طبقه ویژه اجتماعی است. در هر عصر تاریخی ایدئولوژی غالب و مسلطی وجود دارد که برای مشروع و دائمی کردن منافع طبقه ی اجتماعی و اقتصادی حاکم به کار می رود. ب - اصطلاحی عام و به لحاظ معنایی بی طرفانه « برای روش هایی از درک و فکر که در گروه های نژادی، جنسیتی، فرهنگی یا قومیتی خاص وجود دارد.»

یا « نظامی ازهنجارها، ارزش ها، باورها، جهان بینی ها که نگرش های اجتماعی - سیاسی و اعمال یک گروه ، یک طبقه ی اجتماعی یا جامعه را در حکم یک کل هدایت می کند.»
در رابطه با ایدئولوژی در متن می تواند به نکات ذیل اشاره کرد از جمله:

- رولان بارت ایدئولوژی را یک نظام معنایی ثانویه می داند که معنای ضمنی را به معنای اولیه یا معنای صریح می افزاید.
- ایدئولوژی به واسطه ی معنا با گفتمان و زبان که ابزار تولید معنا هستند، پیوند می خورد و گفتمان ها بار ایدئولوژیک پیدا می کنند.
- ایدئولوژی ها در متون به دو صورت صریح و ضمنی بازتاب می یابند.
- «ایدئولوژی نظام باورها و مقولاتی است که شخص یا جامعه با ارجاع به آن ها جهان را درک می کند و این زبان است که نقش تعیین کننده و حیاتی در تثبیت، بازتولید و تفسیر ایدئولوژی بازی می کند.»

در پایان استاد محترم به سوالات مخاطبین حضوری و آنلاین پاسخ های لازم را ارائه کردند.

نشست علمی پژوهشی

COM

دانشگاه مجازی المصطفی
معاونت پژوهش

حضور و مجازی

دکتر عاطفه خدایی

استاد دانشگاه قم و استاد همکار دانشگاه مجازی المصطفی

تأثیر ایدئولوژی بر ساخت های زبانی

(داستانی از هفت پیکر)

محور های قابل ارائه

در این تحقیق یکی از داستان های هفت گنبد از هفت پیکر نظامی به برای بررسی تأثیر ایدئولوژی بر ساخت های زبانی بررسی شد. شیوهی تحلیل بر اساس گفتمان انتقادی نورمن فرکلاف بود. بخش هایی از داستان بشر پرهیزگار که حاوی گفتگو میان دو شخصیت اصلی داستان بود، انتخاب شده و با فراتقش بینافردي هلیدی داده های مورد نیاز برای تحلیل استخراج شد.

زمان و محل برگزاری

چهارشنبه ۱۴ دیماه ۱۴۰۱
ساعت ۱۰

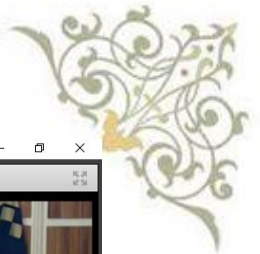
خیابان ساحلی جنوبی، نبش بل ۹، دانشگاه مجازی المصطفی، طبقه سوم، سالن جلسات

More information call us
025-32114171

همراه با اعطای گواهی

live.mou.ir/research
لینک شرکت در نشست

new.pdf

Video (1)

pajohesh Department 2

Notes 5

با سلام
برای دریافت گواهی در لینک زیر اطلاعات خواسته شده را ثبت نمایید
نکته مهم : به منظور دریافت گواهی این جلسه در وارد کردن ایمیل خود دقت
ت نمایید. چنانچه ایمیل اشتباه یا ناقص باشد به هیچ وجه امکان ارسال گواهی
وجود ندارد .
<https://survey.porsline.ir/s/Y9z64So>

Chat (Everyone)

گوشه ایستادن ها
فتح شد: پن: ناقصه پستند
pajohesh Department 2: همتا هست: 2?
مشکلی نیست
Elyas artabeyan. 93992806. Shahrestan
bampoor: Link klfan
13192: به الان خوبه
13192: همتا گفتند: پن: ناقصه پستند
عدم تکرار شونده: بزعمین فردا صبح
13192: همتا هست
Mehran Ebrahimi :
pajohesh Department 2: همتا مشکلی نیست
چطور خارج از وارد شود
تتما بیایست شد. مسوون از پانهاگی: پن: ناقصه پستند

Attendees (39)

pajohesh Department 2

Hosts (1)

- pajohesh Depart...

Presenters (0)

Participants (38)

- 11271
- 11417
- 11643
- 12089
- 12090
- 12270
- 12469-abdolMajid To...
- 12621
- 12677

0:56:23 / 1:32:39

Notes 5

با سلام
برای دریافت گواهی در لینک زیر اطلاعات خواسته شده را ثبت نمایید
هم : به منظور دریافت گواهی این جلسه در وارد کردن ایمیل خود دقت نمایید. چنانچه ایمیل اشتباه
یا ناقص باشد به هیچ وجه امکان ارسال گواهی وجود ندارد
<https://survey.porsline.ir/s/Y9z64So>

Video (1)

pajohesh Department 2

Chat (Everyone)

<https://survey.porsline.ir/s/Y9z64So>
شهریار نم وینک اند گواهی: ل
شوکت و... ما از موسسه پست اندوخته بهای بزهره مژن
دایم چگون مصصات خوک را برست ونگرد
دورست: مصصات خردون رو ب بزهره مژن
مصصات خردو را به ادرس : pajohesh Department 2: ی که قرار داده است بویهد
pajohesh Department 2: <https://survey.porsline.ir/s/Y9z64So>
شهریار نم وینک پروماتانفاله ل
pajohesh Department 2: یاد ایترت داشته بالیا
khojasteh: درست شد موسوم
pajohesh Department 2: بزنگارید

Attendees (35)

Active Speakers

Hosts (1)

- pajohesh Department 2

Presenters (0)

Participants (34)

- 11271
- 11417
- 11643
- 12270
- 12469-abdolMajid Toubaei
- 12621
- 12825
- 12878 نورمجان
- 12880

1:15:22 / 1:32:39

